

Material de suport

El pati de l'escola en igualtat

Guia de diagnosi i d'intervenció
amb perspectiva de gènere

Índex

En aquests document trobareu el material de suport necessari per fer la [Recollida de dades](#) i/o les [Pautes d'anàlisi](#) de la metodologia proposada a **El pati de l'escola en igualtat. Guia de diagnosi i d'intervenció amb perspectiva de gènere**. A l'apartat de **publicacions** de www.equalsaree.org trobareu la guia sencera disponible per descarregar.

B ANALITZEM EL PATI

3. Preparam la mirada

P.3.1. Preguntes d'autoreflexió

4. Observem el pati

R.4.1. Característiques del pati

R.4.2. Sectorització i segregació

A.4.2. Sectorització i segregació

R.4.3. Mapa de recorreguts

A.4.3. Mapa de recorreguts

5. Escoltem l'alumnat

R.5.1. Qüestionari

A.5.1. Qüestionari

A.5.2. Mapa Vivencial

C GENEREM CRITERIS

6. Resumim els resultats

6.1. Taula de resultats

1. Veus diferències en els jocs de nenes i nens? Juguen junts?
2. A l'hora del pati, ocupen llocs diferents? Per què creus que és així?
3. Creus que els elements del pati (bancs, pistes, arbres, pilotes, xarranques...) influeixen en un ús diferenciat de l'espai per part de nens i nenes?
4. Dediques temps a pensar sobre la cura i l'embelliment dels espais: pati, passadissos, aules? Com ho poses en pràctica? Creus que dediques més o menys temps que la resta del professorat? Penses que el gènere influeix en una major o menor dedicació?
5. Quan et toca vigilar el pati participes en els jocs o les activitats del l'alumnat? Les altres professores o professors també ho fan? Creus que el professorat participa de forma diferent en funció del seu gènere?
6. Dediques esforç en establir una bona relació amb les famílies? Quines estratègies utilitzes per involucrar-les? Els pares i les mares s'involucren de forma igualitària?
7. Heu treballat la igualtat de gènere a l'escola? I al pati? Com ho heu fet? Heu seguit alguns criteris específics? Quins resultats i canvis has observat?
8. Quin tipus de conflictes es donen al pati amb més freqüència? Creus que tenen a veure amb el gènere?
9. Quins conflictes creus que són prioritaris de resoldre?
10. Quins adjectius utilitzes amb més freqüència per definir a les nenes? I als nens? Són els mateixos?
11. Quines són les habilitats que consideres més destacades en un alumne? I en una alumna? Són les mateixes?
12. Penses que nenes i nens tenen una tendència natural a comportar-se de forma diferent?
13. Creus que nenes i nens tenen una tendència natural a desenvolupar millor algunes activitats?

D Diversitat

Existeixen espais i/o elements:

1. per delimitar zones diferenciades?	SI / NO
2. per al joc en equip?	SI / NO
3. de descans o d'espera?	SI / NO
4. per al joc imaginatiu, simbòlic o individual?	SI / NO
5. amb diferents paviments, textures i colors?	SI / NO
6. adaptats a les diferents edats i capacitats físiques dels nens i les nenes de l'escola?	SI / NO

F Flexibilitat

Existeixen espais i/o elements que permeten:

7. un ús polivalent?	SI / NO
8. el joc simultani de nenes i nens de diferents edats i/o diferents capacitats físiques?	SI / NO
9. ser desplaçats i/o ocupar diferents posicions al pati?	SI / NO
10. ser desplaçats i/o modificats pels nens i nenes?	SI / NO
11. reunir un grup gran de gent (per exemple, per fer celebracions, trobades, etc.)?	SI / NO

I Interrelació

Proximitat

El temps de recorregut és inferior a:

12. 3 minuts des del pati fins a l'aula més llunyana?	SI / NO
13. 1 minut des del pati fins als serveis d'ús bàsic - papereres, aigua i WC.?	SI / NO
14. 1 minut des del lloc més allunyat del pati fins l'entrada de l'edifici de l'escola?	SI / NO

Accessibilitat

Existeix un recorregut lliure obstacles i que permet el desplaçament de totes les persones:

15. des l'espai públic fins al recinte de l'escola?	SI / NO
16. des del pati a l'edifici de l'escola?	SI / NO
17. fins a totes les aules?	SI / NO
18. entre les diferents àrees del pati?	SI / NO

Visibilitat

Es pot establir una connexió visual:

19. entre les diferents àrees del pati?	SI / NO
20. entre el pati i l'entorn exterior?	SI / NO
21. entre el pati i l'interior de l'edifici de l'escola?	SI / NO

C Confort

Adaptació al clima

Existeixen:

22. espais exteriors coberts per protegir del sol o de la pluja?	SI / NO
23. vegetació que doni ombra a l'estiu i permeti assolellament a l'hivern?	SI / NO

Percepció de seguretat

Existeix/en:

24. il·luminació suficient a totes les hores del dia?	SI / NO
25. protecció de les àrees de joc amb pilota?	SI / NO
26. mesures per evitar espais o elements que generin sensació d'inseguretat (racons, murs opacs, zones fosques)?	SI / NO

Recollida de dades

R_4.1. Característiques del pati

B

27. manteniment i neteja adequat? SI / NO

Adequació a les activitats

28. existeixen espais silenciosos on poder parlar, llegir o realitzar activitats tranquil·les? SI / NO

29. espais d'espera per a les famílies que faciliten la interacció social? SI / NO

R Representativitat

És igualitària:

30. la distribució d'elements en tot el pati? SI / NO

31. la importància de les diferents zones i espais del pati? SI / NO

32. la presència de mestres homes i dones al pati? SI / NO

33. la representació dels diferents gèneres als murals i/o altres elements? SI / NO

34. la participació dels nens i les nenes en la cura i l'embelliment dels espais? SI / NO

35. la participació dels i les mestres en la cura i l'embelliment dels espais? SI / NO

Si has respost NO a la majoria de les preguntes d'un bloc s'ha de reforçar el paràmetre al que fa referència.

Recollida de dades

R_4.2. Sectorització i segregació

Abans de l'observació...

Observador/a		Persona observada		Data i hora	
Rol:	Nom:	Gènere:	Curs:	Data:	H inici- final:

Esquema dels sectors del pati

Durant l'observació...

Per a cada observació, omplim la taula segons el número de sectors del pati encerclant l'opció adequada.

Observació número:									
Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic

Recollida de dades

R_4.2. Sectorització i segregació

Després de l'observació...

A partir de les taules emplenades durant les observacions, omplim una taula final per a cada sector encerclant la opció més repetida. Obtindrem tantes taules com sectors té el pati.

Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic

Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic

Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic

Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic

Nom del sector:	Nombre de persones			Dominància			Tipus de joc		
Inici de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic
Final de l'observació	< 15	15-30	>30	Nenes	Nens	Mixte	Motriu alta intensitat	Motriu baixa int.	Simbòlic

Pautes d'anàlisi

A_4.2. Sectorització i segregació

B

A partir de les dades recollides responem a les següents preguntes comparant els resultats dels diferents sectors. Les respostes ens donaran pautes sobre els paràmetres que necessitem reforçar.

D Diversitat

1. Existeixen diferències entre els sectors pel que fa a paviments, textures i colors? SI / NO

F Flexibilitat

Al sector que concentra major nombre de persones:

2. S'hi desenvolupen diverses activitats simultàniament? SI / NO

3. Les desenvolupen grups de nens, de nenes i mixtes? SI / NO

4. El sector compta amb mobiliari o elements de joc? SI / NO

Al sector amb menor nombre de persones:

5. S'hi desenvolupen diverses activitats simultàniament? SI / NO

6. Les desenvolupen grups de nens, de nenes i mixtes? SI / NO

7. El sector compta amb mobiliari o elements de joc? SI / NO

I Interrelació

8. Els límits entre sectors són permeables i permeten la visibilitat al seu través? SI / NO

9. Creus que els límits entre sectors afavoreixen a les activitats que s'hi desenvolupen? SI / NO

10. Les dimensions dels diferents sectors són similars? SI / NO

11. Són adequades per a l'activitat que s'hi realitza? SI / NO

G Confort

Al sector que concentra major nombre de persones:

12. Les seves característiques són adequades per a l'activitat que s'hi desenvolupa? SI / NO

Al sector amb menor nombre de persones:

13. Les seves característiques són adequades per a l'activitat que s'hi desenvolupa? SI / NO

R Representativitat

14. La presència femenina i masculina als diferents sectors és equilibrada? SI / NO

15. Hi ha tants sectors amb dominació femenina com masculina? SI / NO

16. Les modalitats de joc que es desenvolupen al sector més gran i al més petit són similars? SI / NO

17. Als dos sectors hi ha un nombre similar de nenes i nens? SI / NO

18. Les modalitats de joc que es desenvolupen als sectors centrals i perifèrics són similars? SI / NO

19. Als dos sectors hi ha un nombre similar de nenes i nens? SI / NO

Si has respost NO a la majoria de les preguntes d'un bloc s'ha de reforçar el paràmetre al que fa referència.

Pautes d'anàlisi

A_4.3. Mapa de recorreguts

Fixa't en les àrees resultants de la superposició dels recorreguts de les nenes i dels recorreguts dels nens. Compara-les i respon a les següents preguntes:

D Diversitat

- 1. Els nens ocupen només espais centrals o només espais perifèrics del pati? SI / NO
- 2. Les nenes ocupen només espais centrals o només espais perifèrics del pati? SI / NO
- 3. Segons la situació de les àrees d'ocupació (centre o perifèria), creus que hi ha desigualtats en la forma que nens i nenes ocupen el pati? SI / NO

F Flexibilitat

- 4. Existeix alguna relació entre l'àrea d'ocupació i la situació dels diferents elements de joc o mobiliari del pati? SI / NO
- 5. En algun cas l'àrea d'ocupació està directament relacionada amb algun element específic? SI / NO

I Interrelació

- 6. Hi ha barreres o obstacles que limiten les àrees d'ocupació de nenes i nens? SI / NO
- 7. L'àrea d'ocupació de nenes i nens està condicionada per la invasió d'alguna activitat (per exemple, joc amb pilota)? SI / NO

C Confort

- 8. Alguna de les àrees ocupa els espais considerats privilegiats del pati (més adequats per al joc, millors condicions d'assolament o ombra, proximitat amb l'entrada o de l'edifici, etc.)? SI / NO
- 9. Creus que té a veure amb les relacions de poder, com el gènere l'edat o altres? SI / NO

R Representativitat

- 10. Hi ha una àrea d'ocupació major que l'altra? SI / NO
- 11. Alguna de les àrees es situa en una posició més central al pati? SI / NO
- 12. Creus que té a veure amb la jerarquia de gèneres? SI / NO

Si has respost SI a la majoria de les preguntes d'un bloc s'ha de reforçar el paràmetre al que fa referència.

Recollida de dades

R_5.1. Qüestionari

Nom alumne/a:

Curs:

Data:

1. Què fas quan surts al pati?

2. Amb qui jugues?

3. Quins són els teus jocs preferits?

4. A quins jocs jugaries amb les teves amigues?

5. I amb els teus amics?

6. A quina part del pati jugues?

7. Quin lloc t'agrada més del pati? Per què?

8. Quin lloc t'agrada menys del pati? Per què?

Recollida de dades

R_5.1. Qüestionari

Omplim la taula segons les respostes del qüestionari de cada alumne.

Pregunta1	Activitat motriu intensa	Activitat motriu suau	Joc simbòlic o conversa	No s'especifica
Nº Nenes				
Nº Nens				

Pregunta2	Amb 1 persona	Fins a 5 persones	Més de 5 persones	Grups del mateix sexe	Grups mixtes
Nº Nenes					
Nº Nens					

Pregunta3	Joc únic	Diversos joc	Activitat motriu intensa	Activitat motriu suau	Joc simbòlic o conversa
Nº Nenes					
Nº Nens					

Pregunta4	Joc únic	Diversos joc	Activitat motriu intensa	Activitat motriu suau	Joc simbòlic o conversa
Nº Nenes					
Nº Nens					

Pregunta5	Joc únic	Diversos joc	Activitat motriu intensa	Activitat motriu suau	Joc simbòlic o conversa
Nº Nenes					
Nº Nens					

Pregunta6	Centre	Perifèria	Tot
Nº Nenes			
Nº Nens			

Pregunta7	Centre	Perifèria	Tot	En relació amb les qualitats de l'espai	Sense relació amb les qualitats de l'espai
Nº Nenes					
Nº Nens					

Pregunta8	Centre	Perifèria	Tot	En relació amb les qualitats de l'espai	Sense relació amb les qualitats de l'espai
Nº Nenes					
Nº Nens					

A partir de la informació recollida a la taula, responem a les següents preguntes que ens donaran pautes sobre els paràmetres que necessitem reforçar.

D Diversitat

Fixa't en la composició i les mides dels grups de persones:

1. Són grups mixtes? SI / NO
 2. El nombre de nens i nenes, als grups mixtes, és similar? SI / NO
- Fixa't en les activitats que realitza cada criatura:
3. Tant els nens com les nenes nombren més de 3 jocs diferents? SI / NO

F Flexibilitat

Fixa't en les activitats que realitza cada criatura:

4. Són modalitats de joc diferents (motrius de diferents intensitats, simbòlic o conversa, etc.)? SI / NO
5. Tant els nens com les nenes desenvolupen diferents modalitats de joc? SI / NO

I Interrelació

6. Els llocs que més agraden estan distribuïts de manera equitativa per tot el pati? SI / NO

C Confort

7. Els espais que agraden als nens i a les nenes tenen característiques similars? SI / NO
8. I els que menys els agraden? SI / NO
9. Nombren majoritàriament espais agradables? SI / NO

R Representativitat

10. Tant nenes com nens nombren jocs considerats tradicionalment "femenins" o "masculins" indistintament? SI / NO
11. Els nens i les nenes jugarien als mateixos jocs amb els amics i amb les amigues? SI / NO
12. Tant els nens com les nenes ocupen espais centrals i perifèrics indistintament? SI / NO
13. Els espais que ocupen coincideixen amb els que més els o les agraden? SI / NO

Pautes d'anàlisi

A_5.2. Mapa vivencial

Per analitzar les representacions de l'alumnat contestem les següents preguntes. Les respostes ens donaran pautes sobre els paràmetres que necessitem reforçar.

D Diversitat

1. Es representen activitats diverses? Es representen més de 3 activitats?	SI / NO
2. Són activitats variades (joc motriu d'alta i baixa intensitat, joc simbòlic, etc.)?	SI / NO
3. Apareixen més de 3 elements diferents?	SI / NO
4. Tots els elements tenen un protagonisme similar?	SI / NO
5. Apareixen espais recollits i/o de descans?	SI / NO
6. Apareixen diferents paviments, textures i colors?	SI / NO

F Flexibilitat

7. Es representen activitats i usos diferents realitzant-se de manera simultània?	SI / NO

I Interrelació

8. Els elements que s'utilitzen per delimitar els espais (tanques, edificis, murs, etc.) són permeables i permeten la visibilitat?	SI / NO
9. Els elements per accedir d'un espai a un altre (escales, rampes, portes, etc.) permeten el pas de totes les persones independentment de les seves capacitats?	SI / NO

G Confort

10. Es representen elements relacionats amb el clima: sol, ombra, pluja, ...?	SI / NO
11. Es representen elements relacionats amb les necessitats bàsiques: aigua, lavabos...?	SI / NO
12. Apareixen elements on poder seure i/o descansar?	SI / NO
13. Apareixen elements d'ombra o vegetació?	SI / NO

R Representativitat

14. Les persones dels diferents gèneres fan activitats similars?	SI / NO
15. I ocupen els mateixos espais?	SI / NO

Si has respost NO a la majoria de les preguntes d'un bloc s'ha de reforçar el paràmetre al que fa referència.

6.1. Taula de resultats

Per a cada una de les activitats realitzades, marcades amb l'objectiu Recollida de dades, destaquem a la taula la o les qualitats més deficientes.

Taula resum dels resultats

4 Observem el pati	Paràmetres				
4.1. Característiques del pati	D	F	I	C	R
4.2. Sectorització i segregació	D	F	I	C	R
4.3. Mapa de recorreguts	D	F	I	C	R
5 Escoltem a l'alumnat	Paràmetres				
5.1. Qüestionari	D	F	I	C	R
5.2. Mapa vivencial	D	F	I	C	R

D Diversitat **F** Flexibilitat **I** Interrelació **C** Confort **R** Representativitat

